

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

**МЕТОДИКА РОЗСЛІДУВАННЯ
ОКРЕМИХ ВИДІВ ЗЛОЧИНІВ**
МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Електронний ресурс

Харків – 2024

УДК 343.98
М 54

Рецензенти:

Ю. Шинкарьов – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри правового регулювання економіки ХНЕУ ім. С. Кузнеця;

Г. Зубенко – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного та муніципального права юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, заступник декана юридичного факультету з наукової роботи.

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 9 від 18 червня 2024 року)*

М 54 **Методика** розслідування окремих видів злочинів : матеріали до семінарських занять [Електронний ресурс] / укладачі : О. П. Шайгуро, О. М. Храмцов, Г. С. Рибалко, К. Д. Михайлевська. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – (PDF 47 с.)

Матеріали до семінарських занять містять тематичний план навчальної дисципліни, методичні вказівки до семінарських занять, критерії оцінювання відповідей на семінарських заняттях та список рекомендованої літератури.

Рекомендовано для студентів четвертого курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти юридичного факультету, які навчаються за спеціальністю 081 Право.

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2024

© Шайгуро О. П., Храмцов О. М., Рибалко Г. С.,
Михайлевська К. Д., уклад., 2024

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	5
3. Методичні вказівки до семінарських занять.....	9
5. Розподіл балів, які отримують студенти та критерії оцінювання.....	33
6. Рекомендована література.....	36

1. ВСТУП

Запропоновані матеріали до семінарських з навчальної дисципліни «Методика розслідування окремих видів злочинів» відображають основні форми, об'єм і напрямки роботи, студентів юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Метою викладання навчальної дисципліни є поглиблене вивчення основних аспектів організації розслідування окремих видів злочинів, ознайомлення студентів із особливостями розслідування і попередження окремих видів злочинів, формування професійних навиків провадження окремих слідчих (розшукових) дій з урахуванням особливостей окремих видів злочинної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування таких загальних та предметних компетенцій:

ЗК:

- **знати:** понятійно-категоріальний апарат, об'єкт, предмет і методи розділу науки криміналістика як «Криміналістична методика»;

- **вміти:** розширити знання про засоби і методи розкриття, розслідування і попередження злочинів;

- **володіти:** навичками практичної діяльності в розкритті і розслідуванні злочинів, забезпеченні прав і свобод громадян;

ПК:

- **знати:** досягнення світової та вітчизняної науки криміналістики, основними сучасними криміналістичними школами та напрямками;

- **вміти:** спілкуватися державною мовою з питань розслідування злочинів, вміння правильно, логічно, ясно формулювати свої думки з різних питань криміналістичної науки;

- **володіти навичками:** здійснювати професійну діяльність у повній відповідності до закону, вміти складати відповідні процесуальні та інші документи в процесі розслідування злочинів;

Оволодіння даною навчальною дисципліною, необхідне для набуття широкого професійного світогляду, без якого немає повноцінного фахівця. Студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знає:

- основні поняття, сутність і завдання криміналістичної методики, джерела та принципи криміналістичної методики;

- структуру окремих видів методики розслідування злочинів;

- поняття, сутність та елементи криміналістичної характеристики злочинів;

- принципи та форми взаємодії слідчих і оперативних підрозділів;

- особливості розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.

вміє:

- збирати, аналізувати та оцінювати первинну інформацію про подію, що містить ознаки злочину;

- правильно використовувати техніко-криміналістичні засоби для виявлення, фіксації та вилучення слідів, інших речових доказів, фіксації ходу та результатів слідчих (розшукових) дій;

- складати та призначати різні види криміналістичних та інших експертиз;
- володіє навичками:**
- будувати та аналізувати версії та визначати напрями розслідування, планувати проведення слідчих (розшукових) дій;
- використовувати при розслідуванні дані криміналістичних обліків;
- проводити слідчі (розшукові) дії;
- ефективно взаємодіяти з правоохоронними органами при розслідуванні злочинів;
- приймати тактичні рішення та оцінювати слідчі ситуації при розслідуванні окремих видів злочинів;
- оперативно виконувати дії, спрямовані на попередження злочинної діяльності.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1: Загальні положення планування, організації розкриття та розслідування злочинів

Розкриваючи сутність і значення планування розслідування злочинів, необхідно визнати його обов'язковою умовою цілеспрямованої діяльності слідчого зі встановлення істини у кримінальній справі. Складання письмового плану розслідування – це зовнішня сторона планування. Зміст же його складає розумова діяльність слідчого, спрямована на побудову версій, визначення обставин, що підлягають встановленню, а також визначення необхідних для цього слідчих та інших дій, термінів їх проведення.

Питання про поняття версій та їх використання як методу пізнання події минулого в розслідуванні злочинів розглядається як елемент планування розслідування злочину, що необхідно для засвоєння навчального матеріалу.

Треба усвідомити особливості планування розслідування злочину, що ведеться слідчо-оперативною групою. Необхідно дати характеристику письмових планів, що складаються в даному випадку (загальні та індивідуальні), принципів розподілу слідчої і оперативно-розшукової роботи між членами слідчо-оперативної групи та форми контролю її виконання.

Тема 2: Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами та іншими учасниками розслідування

Розкриття і розслідування злочинів – це багатогранна діяльність, в якій беруть участь чи спряють її різні підрозділи органів внутрішніх справ. Успіх у розслідуванні злочинів залежить, перш за все, від ефективності взаємодії слідчого з оперативно-розшуковими апаратами, оскільки слідчі дії та оперативно-розшукові заходи повинні органічно поєднуватись. Вихідними тут є положення про взаємодію слідчого з іншими підрозділами органів внутрішніх справ, що містяться в КПК України, Законах України «Про поліцію», «Про оперативно-розшукову діяльність», а також у відомчих нормативних актах.

Тема 3: *Поняття та структура криміналістичної методики*

Криміналістична методика вивчає закономірності механізму скоєння злочинів окремих видів, а також закономірності їх розслідування в цілях розробки науково обґрунтованих рекомендацій про найбільш ефективну послідовність слідчих та оперативно-розшукових дій, тактичні і технічні особливості їх проведення.

Криміналістична методика вміщує загальні положення і методики розслідування злочинів окремих видів. Загальні положення – це теорія криміналістичної методики (найбільш важливі поняття, система, задачі, зв'язок з іншими частинами криміналістики і т.п.), а також наукові положення і рекомендації, які є загальними для розслідування всіх видів злочинів. Методики розслідування окремих видів злочинів – це наукові положення і рекомендації про найбільш ефективне розслідування і попередження окремих видів злочинів (програми розслідування конкретних видів злочинів).

Криміналістична методика тісно пов'язана з криміналістичною тактикою і технікою як «окреме» і «загальне», які разом утворюють єдину систему науки криміналістики.

Під криміналістичною характеристикою злочинів окремого виду розуміється система відомостей про злочини окремого виду, що мають значення для їх розкриття і розслідування, в яких відображаються закономірні зв'язки між елементами механізму скоєння цих злочинів (способом і знаряддям злочину, предметом злочину, місцем, часом і обстановкою злочину, предметом злочину, особистістю потерпілого, особистістю злочинця). При вивченні цього запитання необхідно детально розглянути кожний елемент криміналістичної характеристики, а також засвоїти напрями її практичного використання при розслідуванні злочинів.

Тема 4: *Планування і організація розслідування злочинів*

Розкриваючи сутність і значення планування розслідування злочинів, необхідно визнати його обов'язковою умовою цілеспрямованої діяльності слідчого зі встановлення істини у кримінальній справі. Складання письмового плану розслідування – зовнішня сторона планування. Зміст же його складає розумова діяльність слідчого, спрямована на побудову версій, визначення обставин, що підлягають встановленню, а також визначення необхідних для цього слідчих та інших дій, термінів їх проведення.

Називаючи види планування, необхідно коротко схарактеризувати: 1) планування розслідування за окремою криміналістичною справою; 2) планування роботи слідчого за групою кримінальних справ; 3) планування проведення окремої слідчої дії.

Треба усвідомити особливості планування розслідування злочину, що ведеться слідчо-оперативною групою. Необхідно дати характеристику видів письмових планів, що складаються в даному випадку (загальні та індивідуальні), принципів розподілу слідчої і оперативно-розшукової роботи між членами слідчо-оперативної групи та форми контролю її виконання.

Тема 5: Профілактична діяльність слідчого. Вивчення особи обвинуваченого (підозрюваного) при розслідуванні злочинів.

При вивченні теми необхідно зрозуміти зміст та значення профілактики злочинів. Її місце в структурі криміналістичної методики. Слід розрізняти причини злочину та умови, що сприяли його вчиненню.

У процесі розслідування злочину і збору доказів слідчий зобов'язаний вивчати особистість обвинуваченого. Розглянути задачі вивчення особистості обвинуваченого (підозрюваного), джерела інформації про особистість обвинуваченого і засоби її одержання, судово-психологічну і судово-психіатричну експертизи обвинуваченого та ін. Оцінка інформації про особистість обвинуваченого необхідна для прийняття низки рішень за кримінальною справою, вибору тактики проведення слідчих дій.

Розглянути діяльність слідчого з виявлення обставин, що сприяли вчиненню злочину, їх доказуванню та усуненню.

Тема 6: Особливості розслідування вбивств

З'ясування значення в криміналістичній характеристиці вбивств питання про очевидне або таємне його вчинення дає змогу ще на стадії порушення кримінальної справи обрати правильний напрям розслідування, звузити коло осіб, які можуть мати певну причетність чи обізнаність до вчинення цього злочину.

Треба зрозуміти, що методика розслідування вбивств залежить від слідчої ситуації: наявності або відсутності трупа, виявлення трупа невідомої чи впізнаної особи, частин розчленованого трупа; вчинення вбивства в умовах очевидності або неочевидності; вбивство, інсценоване під самогубство, нещасний випадок, природну смерть тощо. Залежно від ситуації, яка склалася, повинні визначити перелік слідчих дій і вказати на особливості їх проведення з урахуванням конкретного виду вбивства.

Тема 7: Особливості розслідування заподіяння тілесних ушкоджень

В рамках тематики ретельно досліджуються питання: криміналістичної характеристики заподіяння тілесних ушкоджень; організації початкового етапу розслідування заподіяння тілесних ушкоджень; особливостей побудови версій, тактики проведення слідчих (розшукових) дій та інших заходів на початковому етапі розслідування заподіяння тілесних ушкоджень; застосування техніко-криміналістичних засобів і спеціальних знань під час розслідування заподіяння тілесних ушкоджень.

Тема 8: Особливості розслідування торгівлі людьми

Під час вивчення теми слід звернути увагу на криміналістичну характеристику торгівлі людьми, обставини, які підлягають встановленню при розслідуванні даної категорії злочинів розглядаються слідчі ситуації які виникають на початковому етапі розслідування та основні напрями розслідування, а також ретельно дослідити організацію та тактичні прийоми провадження окремих слідчих дій.

Тема 9: Особливості розслідування зґвалтувань

В рамках тематики ретельно досліджуються основні способи вчинення даних злочинів, їх типову слідову картину, обставини що підлягають встановленню, типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та відповідні їм дії, особливості окремих слідчих дій та наступного етапу розслідування; особливості побудови версій, тактики проведення слідчих дій та оперативно-розшукових заходів на початковому етапі розслідування зґвалтувань; застосування техніко-криміналістичних засобів і спеціальних знань під час розслідування зґвалтувань.

Тема 10: Особливості розслідування крадіжок

Під час вивчення питань про методика розслідування крадіжок, студенти повинні з'ясувати, що тут найчастіше трапляються дві типові слідчі ситуації – затримання підозрюваного на місці злочину і заява потерпілого про крадіжку. У першому випадку спочатку проводиться особистий обшук підозрюваного, огляд його одягу та вилучення під час затримання речей, а також освідування, допит і обшук за місцем проживання та роботи. У другому випадку, передусім, проводиться огляд місця події, допит потерпілого і свідків. Тут важливо одержати вичерпний перелік і найдетальніше описання викраденого майна, а також описання прикмет можливого злочинця.

Тема 11: Особливості розслідування грабежів та розбоїв

В рамках тематики ретельно досліджуються основні способи вчинення грабежів та розбоїв, їх типова слідова картина, обставини, що підлягають встановленню, типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та відповідні їм дії, особливості окремих слідчих дій та наступного етапу розслідування, фактори, що ускладнюють розслідування грабежів та розбоїв, застосування техніко-криміналістичних засобів і спеціальних знань під час розслідування даної категорії справ.

Тема 12: Особливості розслідування вимагань

Що стосується питань, щодо розкрадань шляхом вимагання, доречно зауважити, що на сучасному етапі вони стали одним із найпоширених злочинів, розслідування яких є чи не найскладнішим. Причин цьому є багато, зокрема, складність одержання доказової та іншої криміналістичної інформації (страх потерпілих і свідків за свою безпеку, незацікавленість окремих потерпілих у контакті зі слідчими органами, кругова порука вимагачів тощо).

Успіх розкриття та розслідування вимагань значно залежить від умілого затримання вимагачів «на гарячому», їх особистому обшуку (після затримання), а також допитів потерпілих і свідків.

Тема 13: Особливості розслідування шахрайств

На початку розслідування шахрайств, як правило, виникають такі типові ситуації: 1- коли має місце шахрайське заволодіння майном, вчинене за допомогою підроблених документів або різного виду речових чи грошових «ляльок»,

фальшивих коштовностей тощо. У матеріалах міститься інформація про ці документи і предмети, є відомості про зовнішність шахрая. 2 – коли обстановка схожа до першої ситуації, але інформація про особу шахрая та манеру (спосіб) його поведінки є недостатньою або загалі відсутня; 3 – шахрая затримано на місці вчинення злочину або відразу після нього.

Ступінь вирішення завдання розкриття злочину, обґрунтованості повідомлення шахраю про підозру і його відношення до цієї підозри визначають характер слідчих ситуацій на наступному етапі розслідування та коло слідчих дій.

Тема 14: Особливості розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем

При розслідуванні кримінальних справ даної категорії, важливо правильно вирішити питання про приналежність особи, яка потрапила в поле зору правоохоронних органів, до категорії службових осіб, з'ясувати коло її повноважень, встановити ступінь вини.

До найтипівіших слідчих дій початкового етапу розслідування у цих справах належать слідчий огляд і виїмка документів, огляди інших об'єктів або матеріалів, допити свідків і підозрюваних.

Тема 15: Особливості розслідування хуліганства

В рамках вивчення теми ретельно вивчаються питання про основні способи вчинення хуліганства, їх типову слідову картину, обставини, що підлягають встановленню, типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та відповідні їм дії, особливості окремих слідчих дій та наступного етапу розслідування.

Тема 16: Особливості розслідування злочинів пов'язаних із виникненням пожеж

У рамках тематики ретельно досліджуються такі питання як: криміналістична характеристика підпалів і злочинних порушень правил пожежної безпеки; дослідча перевірка первісної інформації про порушення правил пожежної безпеки та відкритті кримінального провадження; типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування злочинів даної категорії; побудова версій, планування розслідування; особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій на подальшому етапі розслідування; Вивчення особи обвинуваченого. Встановлення обставин, що сприяють скоєнню злочинів даного виду та їх усунення.

Тема 17: Особливості розслідування злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Успіх боротьби зі злочинами на автотранспорті значною мірою залежить від своєчасного та якісного розслідування кожного злочинного порушення правил безпеки руху та експлуатації транспорту.

Вихідним матеріалом для планування і подальшого розслідування дорожньо-транспортної події виступає ретельний та уважний огляд місця її вчинення, а також огляд автотранспортних засобів, освідчування її учасників.

Планування розслідування обумовлюється видом ДТП, її характером, наявністю або відсутністю транспортних засобів, водіїв та слідів події. Це зумовлює і призначення необхідних судових експертиз, серед яких особливе місце займають різновиди авто технічних експертиз.

Тема 18: Особливості розслідування злочинів у сфері обігу наркотичних засобів

При вивченні теми лід звернути увагу на основні способи вчинення злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, їх типову слідову картину, обставини, що підлягають встановленню, типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та відповідні їм дії, особливості окремих слідчих дій та наступного етапу розслідування, питання щодо призначення експертиз та місця їх проведення у справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів.

3. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

3.1. Загальні методичні вказівки

Семінарські заняття є важливою формою навчального процесу. Метою проведення семінарських занять з дисципліни «Методика розслідування окремих видів злочинів» є забезпечення більш глибокого ознайомлення з лекційним матеріалом, монографічною літературою, нормативно-правовими актами та вироблення навичок самостійного висловлювання поглядів на основі напрацьованого наукового матеріалу. Важливим завданням семінарських занять є формування власної думки студентів з теоретичних та практичних питань і пропозицій щодо їх вирішення.

Підготовка до семінарських занять передбачає не тільки вивчення і знання студентами теоретичних проблем курсу, але й уміння орієнтуватися в нормативно-правовому матеріалі, правильно застосовувати його при вирішенні конкретних життєвих ситуацій.

Розкриваючи питання теми семінарського заняття, слід враховувати новітню кримінально-правову практику, використовувати дані про останні події у кримінальному процесуальному законодавстві країни.

Враховуючи швидкоплинність вітчизняного законодавства, при підготовці до семінарських занять слід звертатися до новітньої літератури та чинних нормативно-правових актів, утримуватися від застосування застарілих даних та матеріалів.

Слід мати на увазі, що на сьогодні Україна перебуває на стадії суттєвих кримінально-правових реформ, серед яких конституційна (політична) реформа, судова реформа тощо. Тому явища і події, що відбуваються останнім часом в Україні, слід оцінювати з точки зору правової динаміки, бачити перспективу запроваджуваних реформ.

При побудові своєї відповіді на семінарському занятті студент повинен не тільки показати знання фактичного матеріалу, але й уміння аналізувати, порівнювати, робити логічні висновки і висловлювати особисту думку з приводу конкретних питань і наукових поглядів щодо них.

3.2. Теми семінарських занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Загальні положення планування, організації розкриття та розслідування злочинів	2	-
2	Особливості розслідування вбивств	2	1
3	Особливості розслідування заподіяння тілесних ушкоджень	1	1
4	Особливості розслідування торгівлі людьми	1	-
5	Особливості розслідування зґвалтувань	1	-
6	Особливості розслідування крадіжок	1	1
7	Особливості розслідування грабежів та розбоїв	2	-
8	Особливості розслідування вимагань	1	-
9	Особливості розслідування шахрайств	1	-
10	Особливості розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем	1	-
11	Особливості розслідування хуліганства	2	-
12	Особливості розслідування злочинів, пов'язаних із виникненням пожеж	2	-
13	Особливості розслідування злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту	1	-
14	Особливості розслідування злочинів у сфері обігу наркотичних засобів	2	1
	Всього	20	4

3.3. Методичні вказівки до тем семінарських занять

Семінарське заняття № 1. Загальні положення планування, організації розкриття та розслідування злочинів

Навчальна мета заняття: Розкрити сутність і значення планування розслідування злочинів, необхідність визнати його обов'язковою умовою цілеспрямованої діяльності слідчого по встановленню істини у кримінальній справі.

Час проведення: денна форма навчання – 2 год.

Навчальні питання:

1. Поняття, види і значення планування розслідування злочинів.

2. Версії та їх місце в плануванні розслідування злочину. Структура письмового плану розслідування.

3. Планування роботи слідчого по групі кримінальних справ.

4. Організаційні засади взаємодії слідчого з оперативними та іншими підрозділами органів внутрішніх справ. Особливості планування розслідування злочину, що ведеться слідчо-оперативною групою.

Методичні вказівки

Складання письмового плану розслідування - це зовнішня сторона планування. Зміст же його складає розумова діяльність слідчого, спрямована на побудову версій, визначення обставин, що підлягають встановленню, а також визначення необхідних для цього слідчих та інших дій, термінів їх проведення. Обговорюючи це запитання, необхідно розглянути всі елементи планування.

Називаючи види планування, необхідно коротко схарактеризувати: 1) планування розслідування по окремій кримінальній справі; 2) планування роботи слідчого по групі кримінальних справ; 3) планування проведення окремої слідчої дії.

Запитання про поняття версій та їх використання як методу пізнання події минулого в розслідуванні злочинів студенти вивчали в минулому семестрі (в зокрема, для використання при відшукуванні слідів злочину). Тепер версії розглядаються як елемент планування розслідування злочину, що необхідно для засвоєння учбового матеріалу, виконання завдань на практичних заняттях по методиці розслідування злочинів окремих видів.

Треба усвідомити особливості планування розслідування злочину, що ведеться слідчо-оперативною групою. Необхідно дати характеристику видів письмових планів, що складаються в даному випадку (загальні та індивідуальні), принципів розподілу слідчої і оперативно-розшукової роботи між членами слідчо-оперативної групи та форми контролю її виконання.

Література:

Основна:

1. Волобуєв А.Ф. Загальні положення криміналістичної методики : лекція. Х., Ун-т внутр. справ, 1996.
2. Криміналістика : підручник ; за ред. проф. В.Ю. Шепітька. К., 2001.
3. Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів: Підручник для студентів юрид. вузів і фак. (За ред. проф. В. Ю. Шепітька). – Х., 1998.

Додаткова:

1. Юридична енциклопедія: в 6 т. П-С., 2003. К.: Вид-во “Українська енциклопедія імені М.П. Бажана”, 2003.
2. Одерій О.В., Щербаковський М.Г., Чернець М.Г. Інформаційно-довідкове забезпечення розкриття і розслідування злочинів (обліки). Донецьк, 2001.

Семінарське заняття № 2. Особливості розслідування вбивств

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про методiku розслідування вбивств.

Час проведення: денна форма навчання – 2 год.; заочна форма навчання – 1 год.

Навчальні питання:

1. Класифікація вбивств. Способи вбивств та характерні для них сліди.
2. Побудова версій, проведення слідчих та інших дій на початковому етапі розслідування при виявленні трупу з ознаками насильницької смерті, або частин трупу.
3. Побудова версій, проведення слідчих та інших дій на початковому етапі розслідування при заяві про зникнення людини при обставинах, що вказують на вбивство.
4. Проведення слідчих та інших дій на послідуєчому етапі розслідування вбивств.

Методичні вказівки

Готуючись до занять, студенти повинні вивчити рекомендовану літературу для відповіді на контрольні запитання і письмово виконати в робочих зошитах завдання за наведеною фабулою.

Фабула: Вранці 29 січня в чергову частину органу внутрішніх справ надійшло повідомлення про те, що в 6.45 в вагоні електропоїзду, який знаходився на відстої на станції Ізюм, робітниками станції Халупко М.І., Колосовою Н.П. був знайдений молодий чоловік без свідомості, в крові, з багатьма тілесними пошкодженнями. На потерпілому не було взуття і верхнього одягу. Не було також і документів. Після доставлення до лікарні потерпілий помер, не приходячи до свідомості.

На місце події виїхала слідчо-оперативна група. В результаті огляду місця події (вагону електропоїзду) були виявлені, зафіксовані і вилучені:

- 1) велика кількість плям крові на підлозі і диванах вагону;
- 2) пляшка з скла зеленого кольору (0,5 л), покрита плямами крові;
- 3) скло і етикетки (2 шт.) від пивних пляшок Ізюмського пивзаводу;
- 4) два недокурки сигарет "Фільтр" і "Ватра";
- 5) верхня частина розбитої пляшки з чіткими слідами пальця руки.

Було встановлено, що подія відбулася в вагоні електропоїзду "Харків - Ізюм", який відправився 28 січня зі станції "Харків - Левада" о 20.23 і прибув на станцію "Ізюм" о 23.25. Маршрут руху електропоїзду:

Харків - Зміїв - Шебелинка - Балаклея - Савинці - Закомельська - Ізюм.

Із пояснень лікаря Котова М.М. витікало, що потерпілий мав пошкодження черепа, які і могли спричинити смерть. Труп було відправлено в морг.

Завдання:

- 1) проаналізуйте ситуацію і прийміть аргументоване рішення відносно порушення кримінального провадження;
- 2) складіть письмовий план початкових слідчих та інших дій.

Література:

Основна:

1. Конституція України від 28.06.1996. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів: Підручник для студентів юрид. вузів і фак. (За ред. проф. В.Ю.Шепітька). – Харків: Право, 1998, гл. 14.
3. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 2 / [А.Ф. Волобуєв, М.В. Даньшин, А.В. Іщенко та ін.] ; за заг. ред. А.Ф. Волобуєва, Р.Л. Степанюка, В.О. Малярової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 312 с.
4. Криміналістика. Академічний курс : підручник / Т. В. Варфоломеєва, В. Г. Гончаренко, В. І. Бояров [та ін.]. К.: Юрінком Інтер, 2011.

Додаткова:

1. Берназ В.Д. Сучасні психологічні можливості пошуково-доказової роботи слідчого // Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю. – Запоріжжя, 2002. Ч.2. С. 7
2. Вбивства на замовлення: попередження та розкриття : курс лекцій. К.:КНТ, 2009. 160 с.
3. Весельський В.К., Кузьмічов В.С., Мацишин В.С., Старушкевич А.В. Особливості провадження допиту підозрюваного (обвинуваченого) з метою недопущення тортур та інших порушень прав людини: посібник. К.: НАВСУ, 2004
4. Використання сучасних досягнень криміналістики у боротьбі зі злочинністю: Матер. міжвуз. Науково-практ. конф. студентів, курсантів і слухачів (12.04.02) / Донецьк. ін-т. внутр. справ МВС України. Донецьк, 2002. 485 с.

Семінарське заняття № 3. Особливості розслідування заподіяння тілесних ушкоджень

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про методіку розслідування заподіяння тілесних ушкоджень.

Час проведення: денна форма навчання – 2 год.

Навчальні питання:

1. Класифікація і криміналістична характеристика тілесних ушкоджень.
2. Типові слідчі ситуації та основні напрями початкового етапу розслідування.
3. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій.

Методичні вказівки

В рамках тематики потрібно ретельно дослідити питання: криміналістичної характеристики заподіяння тілесних ушкоджень; організації початкового етапу розслідування заподіяння тілесних ушкоджень; особливостей побудови версій, тактики проведення слідчих (розшукових) дій та інших заходів на початковому етапі розслідування заподіяння тілесних ушкоджень; застосування техніко-

криміналістичних засобів і спеціальних знань під час розслідування заподіяння тілесних ушкоджень.

Література:

Основна:

1. Алексейчук В. І. Огляд місця події: тактика і психологія: монографія. Харків: Апостіль, 2011. 232 с.
2. Баранчук В. В. Тактика встановлення психологічного контакту при допиті: монографія. Харків: Апостіль, 2019. 196 с.
3. Борисенко І.В. Методика розслідування вбивств із розчленуванням трупа: монографія. Харків: Право, 2021. 720с.
4. Булулуков О. Ю. Предмет тактичного рішення в криміналістиці. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2020. Вип. 22. С. 80-89.
5. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. Харків: Право, 2018. 952 с.
6. Демидова Є. Є. Тактика допиту обізнаних осіб: монографія. Харків: Апостіль, 2013. 232 с.
7. Домашенко О.М. Тактичні помилки у слідчій діяльності: монографія. Харків: Апостіль, 2019. 168 с.
8. Дудніков А. Л. Спосіб злочину у сфері економічної діяльності як системоутворюючий елемент криміналістичної характеристики. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2017. Вип. 17. С. 40-48.
9. Журавель В. А. Криміналістичні методика: сучасні наукові концепції: монографія. Харків: Апостіль, 2012. 304 с.
10. Журавель В.А. Загальна теорія криміналістики: генеза та сучасний стан: монографія. Харків: Право, 2021. 448с.

Додаткова:

1. Експертизи у судочинстві України: наук.-практ. посібник / за ред. В. Г. Гончаренка, І. В. Гори. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 504 с.
2. Затенацький Д. В. Ідеальні сліди в криміналістиці (техніко- криміналістичні та тактичні прийоми їх актуалізації). Харків: Право, 2010. 160 с.
Зейкан Я. П. Прямий і перехресний допит у суді: навч.-практ. посібник.
3. Київ: Алерта, 2017. 368 с.
Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції: монографія. / кол. авт.: В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, Г. К. Авдєєва та ін.; за заг. ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. Харків: Апостіль, 2017. 260 с.

Семінарське заняття № 4. Особливості розслідування торгівлі людьми

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про методiku розслідування торгівлі людьми

Час проведення: денна форма навчання – 1 год.

Навчальні питання:

1. Класифікація і криміналістична характеристика торгівлі людьми.
2. Типові слідчі ситуації та основні напрями початкового етапу розслідування.
3. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій.

Методичні вказівки

Під час вивчення теми слід звернути увагу на криміналістичну характеристику торгівлі людьми, обставини, які підлягають встановленню при розслідуванні даної категорії злочинів розглядаються слідчі ситуації які виникають на початковому етапі розслідування та основні напрями розслідування, а також ретельно дослідити організацію та тактичні прийоми провадження окремих слідчих дій.

Література:

Основна:

1. Алексеїчук В. І. Огляд місця події: тактика і психологія: монографія. Харків: Апостіль, 2011. 232 с.
2. Баранчук В. В. Тактика встановлення психологічного контакту при допиті: монографія. Харків: Апостіль, 2019. 196 с.
3. Борисенко І.В. Методика розслідування вбивств із розчленуванням трупа: монографія. Харків: Право, 2021. 720с.
4. Булулуков О. Ю. Предмет тактичного рішення в криміналістиці. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2020. Вип. 22. С. 80-89.
5. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. Харків: Право, 2018. 952 с.
6. Демидова Є. Є. Тактика допиту обізнаних осіб: монографія. Харків: Апостіль, 2013. 232 с.
7. Домашенко О.М. Тактичні помилки у слідчій діяльності: монографія. Харків: Апостіль, 2019. 168 с.
8. Дудніков А. Л. Спосіб злочину у сфері економічної діяльності як системоутворюючий елемент криміналістичної характеристики. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2017. Вип. 17. С. 40-48.
9. Журавель В. А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції: монографія. Харків: Апостіль, 2012. 304 с.
10. Журавель В.А. Загальна теорія криміналістики: генеза та сучасний стан: монографія. Харків: Право, 2021. 448с.

11. Корж В.П. Проблемні питання використання нових (нетрадиційних) методів в розкритті та розслідуванні окремих видів злочинів. *Теорія та практика протидії злочинності* : зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. С. 89–91.

Додаткова:

1. Весельський В.К., Кузьмічов В.С., Мацишин В.С., Старушкевич А.В. Особливості провадження допиту підозрюваного (обвинуваченого) з метою недопущення тортур та інших порушень прав людини: посібник. К.: НАВСУ, 2004.
2. Використання сучасних досягнень криміналістики у боротьбі зі злочинністю: Матер, міжвуз. Науково-практ. конф. студентів, курсантів і слухачів (12.04.02) / Донецьк. ін-т. внутр. справ МВС України. Донецьк, 2002. 485 с.
3. Лисиченко В.К., Когутич І.І. Негативні обставини та їх значення в розслідуванні злочинів : монографія. К.: ДІА, 2002.

Семінарське заняття № 5. Особливості розслідування зґвалтувань

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про особливості методики розслідування зґвалтувань.

Час проведення: денна форма навчання – 1 год.

Навчальні питання:

1. Криміналістична характеристика зґвалтувань.
2. Побудова версій, проведення слідчих та інших дій на початковому етапі розслідування в ситуації, при якій потерпіла знає злочинця.
3. Побудова версій, проведення слідчих та інших дій на початковому етапі розслідування ситуації, при якій потерпіла не знає злочинця.
4. Проведення слідчих дій на послідуєчому етапі розслідування зґвалтувань.
5. Вивчення особистості обвинуваченого. Встановлення обставин, що сприяли зґвалтуванню.

Методичні вказівки

Готуючись до практичних занять, студенти повинні вивчити рекомендовану літературу для відповіді на контрольні запитання і письмово виконати в робочих зошитах завдання за наведеною фабулою.

Фабула: 2 травня в 9.15 в Дергачівський РВ звернулася Сазонова Н.Г. із заявою про те, що кілька годин тому на вул. Садовій на неї напав якийсь чоловік, побив її і згвалтував, коли вона була в непритомному стані.

Сазонова пояснила, що приблизно о 6 годині ранку вона поверталася від подруги, в якої вона була в гостях. На вул. Садовій її наздогнав чоловік і раптово вдарив чимось по голові. Потім, долаючи опір, він звалив її на землю, здавив їй шию шматком кабелю і, коли вона втратила свідомість, згвалтував. Сазонова прийшла до тями, коли гвалтівник вже зник. Прикмети зовнішності злодія потерпіла не запам'ятала, але вказала, що він був взутий в черевики коричневого кольору.

На обличчі та шиї потерпілої малися садна. При огляді місця події був знайдений шматок телевізійного кабелю з заводським маркуванням "КСМ - 1970" і об'ємні сліди взуття, які були присипані зверху тютюном. В одному відбитку віддзеркалився візерунок підошви черевика у вигляді ромбовидної сітки, з якого був виготовлений гіпсовий зліпок. З місця події були вилучені також зразки ґрунту і рослинності.

Завдання:

- 1) проаналізуйте ситуацію і прийміть аргументоване рішення відносно порушення кримінального провадження;
- 2) складіть письмовий план початкових слідчих дій та оперативно-розшукових заходів.

Література:

Основна:

1. Криміналістика: навч. посіб. / Р.І. Благута, Р.І. Сибірна, В.М. Бараняк та ін.; за заг. ред. Є.В. Пряхіна. Київ: Атіка, 2012. 496 с.
2. Криміналістика: підруч. / кол. авт.; за ред. В. Ю. Шепітька. Київ: Юрінком Інтер, 2001. 682 с.
3. Кримінальна відповідальність за незаконний обіг зброї / Ю.М. Береза, М.М. Єфімов, В.П. Кононець, А.С. Новосад, І.В. Пиріг та ін. / За заг. ред. к.ю.н., доцента Шалгунової С.А. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 364 с.
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Криміналістика: підручн. для студ. вищ. навч. закл. [К. О. Чаплинський, О. В. Лускатов, І. В. Пиріг, В. М. Плетенець, Ю. А. Чаплинська]. 2-е вид. перероб. і доп. ДДУВС; Ліра ЛТД, 2017. 480 с.
6. Кримінальний процесуальний Кодекс України від 13 квітня 2012 року No 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>. (дата звернення – 10.12.2021).

Додаткова:

1. Експертизи у судочинстві України: наук.-практ. посібник / за ред. В. Г. Гончаренка, І. В. Гори. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 504 с.
2. Затенацький Д. В. Ідеальні сліди в криміналістиці (техніко- криміналістичні та тактичні прийоми їх актуалізації). Харків: Право, 2010. 160 с.
Зейкан Я. П. Прямий і перехресний допит у суді: навч.-практ. посібник. Київ: Алерта, 2017. 368 с.
3. Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції: монографія. / кол. авт.: В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, Г. К. Авдєєва та ін.; за заг. ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. Харків: Апостіль, 2017. 260 с.

Семінарське заняття № 6. Особливості розслідування крадіжок

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про особливості методики розслідування крадіжок.

Час проведення: денна форма навчання – 1 год; заочна форма навчання – 1 год.

Навчальні питання:

1. Криміналістична характеристика крадіжок державного, колективного та індивідуального майна громадян.
2. Оцінка первинної інформації про ці злочини і способи її перевірки під час прийняття рішення про порушення кримінальної справи.
3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування крадіжок і відповідні їм комплекси слідчих дій оперативно-розшукових заходів.
4. Особливості тактики проведення початкових слідчих дій у справах про крадіжки.
5. Вивчення особистості обвинуваченого в скоєнні крадіжки. Встановлення обставин, що сприяли її скоєнню.

Методичні вказівки

Готуючись до практичного заняття, студенти повинні вивчити і законспектувати рекомендовану до цієї теми літературу з тим, щоб бути готовими відповісти на контрольні запитання і письмово виконати в робочих зошитах завдання за наведеною фабулою.

Фабула: В чергову частину міського відділу внутрішніх справ по телефону звернулася гр-ка Овчаренко С.С. з повідомленням, що вранці, поки вона була на роботі, шляхом зламу вхідної двері невідомі злодії проникли в її квартиру № 2 по вул. Одеська 17, з якої здійснили крадіжку індивідуального майна і цінностей на суму понад 3500 грн.

Завдання: 1) дати обґрунтовану письмову відповідь на такі запитання:

- а) чи є належні підстави для порушення кримінального провадження на основі повідомлення Овчаренко?
- б) які первісні дії необхідно провести в цьому випадку?
- 2) Складіть письмовий план розслідування.

Література:

Основна:

1. Капустіна М.В. Розслідування крадіжок вантажів на залізничному транспорті: монографія. Харків: Право, 2008. 192 с.
2. Кафедра криміналістики: історія становлення та розвитку. До 80-річчя 2. заснування: монографія / В. Ю. Шепітько, В. М. Шевчук, В. І. Алексейчук та ін.; за ред. В.Ю. Шепітька. Харків: Право, 2020. 268 с.
3. Керівництво з розслідування злочинів: наук.-практ. посіб. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Одиссей, 2009. 960с.
4. Кікінчук В.В., Бугайчук К.Л., Малярова В.О., Матюшкова Т.П. Процесуальний порядок та тактичні особливості здійснення слідчих (розшукових) дій науково-методичні рекомендації. Харків: ХНУВС, 2018. 101 с.

Додаткова:

1. Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції: монографія. / кол. авт.: В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, Г. К. Авдєєва та ін.; за заг. ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. Харків: Апостіль, 2017. 260 с.
2. Інноваційні методи та цифрові технології в криміналістиці, судовій експертизі та юридичній практиці: матеріали міжнар. «круглого столу» (Харків, 12 груд. 2019 р.) / редкол.: В. Ю. Шепітько (голов. ред.), В. А. Журавель, В. М. Шевчук, Г. К. Авдєєва. Харків: Право, 2019. 164 с.
3. Затенацький Д. В. Ідеальні сліди в криміналістиці (техніко- криміналістичні та тактичні прийоми їх актуалізації). Харків: Право, 2010. 160 с.
4. Зейкан Я. П. Прямий і перехресний допит у суді: навч.-практ. посібник. Київ: Алерта, 2017. 368 с.

Семінарське заняття № 7. Особливості розслідування грабежів та розбоїв

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про методіку розслідування грабежів та розбоїв

Час проведення: денна форма навчання – 2 год.

Навчальні питання:

1. Криміналістична характеристика грабежів та розбоїв.
2. Дослідча перевірка інформації про грабежі чи розбій і прийняття рішення про порушення кримінальної справи.
3. Типові слідчі ситуації, що складаються на початковому етапі розслідування, і відповідні їм комплекси слідчих та інших дій.
4. Особливості планування і проведення подальшого розслідування злочинів цих видів.
5. Вивчення особи обвинуваченого в скоєнні грабежу чи розбою. Встановлення обставин, що сприяли скоєнню злочину та їх усунення.

Методичні вказівки

Готуючись до практичних занять, студенти перш за все повинні вивчити рекомендовану літературу для відповіді на контрольні питання і письмово виконати в робочих зошитах завдання за наведеною фабулою.

Фабула: В чергову частину РВ 8 листопада о 20.35 зателефонувала чергова прохідної Харківського тракторного заводу Рульова А.Б. і повідомила, що поряд з прохідною заводу (вул. Північна) двоє п'яних хуліганів напали на чоловіка, б'ють його і роздягають.

Черговий РВ направив по рації на місце події слідчу-оперативну групу. Оперуповноважений карного розшуку Лаєнко В.П. і дільничний інспектор Бороздов В.І. затримали Карпова А.Ф. і Свиридова А.І., які неподалік від прохідної ХТЗ по вул. Північній стояли і розглядали носильні речі. Побачивши патрульну машину, Карпов і Свиридов кинули речі і намагалися зникнути, але були затримані працівниками поліції.

На прохідній ХТЗ знаходилася чергова Рульова А.В., яка надавала першу медичну допомогу Малахову О.І., який був без верхнього одягу і взуття.

В результаті огляду місця події, в 25 м від прохідної, були виявлені плями крові і уламок гудзика чорного кольору. В 180 м від прохідної заводу на тротуарі виявлені кинуті носильні речі: чорне шкіряне пальто з уламком верхнього гудзика, чорні чоловічі черевики, сірий шарф, темно-коричневий піджак.

За даним фактом було зібрано первісний матеріал, що складався з наступних документів:

1. Рапортів працівників міліції Лаєнко В.П. і Бороздова В.І. про затримання Карпова і Свиридова, які біля прохідної ХТЗ розглядали носильні речі і намагалися втекти, коли побачили патрульну машину.

2. Заяви Малахова О.І. про те, що на нього напали невідомі йому люди, побили, і коли він втратив свідомість, забрали шкіряний плащ, черевики, піджак, шарф і 2110 грн.

3. Пояснення Рульової А.В. про те, що вона через вікно прохідної заводу побачила, як двоє п'яних хуліганів били чоловіка похилого віку, а після того як він впав, роздягли його і з речами пішли по вул. Північній.

4. Протоколу затримання Карпова і вилучення в нього 575 грн.

5. Протоколу затримання Свиридова і вилучення в нього 735 грн.

6. Пояснення Карпова про те, що він був безпідставно затриманий працівником поліції у дворі будинку № 8 по вул. Миру, в який він зайшов у пошуках туалету. Ніяких злочинів він не скоював.

7. Пояснення Свиридова про те, що він випадково опинився на вул. Північній біля прохідної ХТЗ, коли до нього під'їхала машина поліції. Оскільки він був у нетверезому стані, то злякався і вирішив втекти. Але був затриманий працівником поліції. Ніяких злочинів він не скоював.

8. Протоколу огляду місця події, в якому було зафіксовані плями крові і уламок чорного гудзика.

Завдання:

- 1) проаналізуйте первісний матеріал про злочин і прийміть аргументоване рішення відносно порушення кримінального провадження;
- 2) складіть письмовий план початкових та інших дій.

Література:

Основна:

1. Криміналістика: Підручник / за ред. Біленчука П. Д. Київ, 1998.
2. Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів: підручник для студентів юрид. вузів і фак. (за ред. проф. В. Ю. Шепітька). Х., 1998.
3. Салтевський М. В. Криміналістика. Ч. 1. Техніка. Х., 2000.
4. Криміналістика : підручник ; за ред. проф. В.Ю. Шепітька. К., 2001.
5. Кузьмічов В. С., Прокопенко Г. І. Криміналістика: навч. посібник. К., 2001.
6. Салтевський М. В. Криміналістика. Ч. 2. Методика і тактика. Х., 2001.

Додаткова:

1. Шепітько В.Ю. Тактика допиту. Харків, 1992.
2. Шепітько В.Ю. Тактика огляду місця події. Харків, 1994.
3. Шепітько В.Ю., Борисенко І.В, Когут С.О. Ідентифікація людини за ознаками зовнішності. Х.: Гриф, 2003.

Семінарське заняття № 8. Особливості розслідування вимагань

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про особливості методики розслідування вимагань.

Час проведення: денна форма навчання – 1 год.

Навчальні питання:

1. Структура криміналістичної характеристики вимагань.
2. Віктимологічні ситуації в досліджуваній категорії проваджень.
3. Характерні способи вчинення вимагань.
4. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування вимагань.

Методичні вказівки

Готуючись до практичних занять, студенти перш за все повинні вивчити рекомендовану літературу для відповіді на контрольні питання. А також усвідомити особливості планування розслідування злочину, що ведеться слідчо-оперативною групою, усвідомити, що вимагання полягає у вимозі передачі чужого майна чи права на майно або вчинення будь-яких дій майнового характеру з погрозою насильства над потерпілим чи його близькими родичами, обмеження прав, свобод або законних інтересів цих осіб, пошкодження чи знищення їхнього майна або майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною, або розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі родичі бажають зберегти в таємниці (ст. 189 КК). Зазначені злочини часто носять груповий або навіть організований характер.

Література:

Основна:

1. Розслідування посадових злочинів і вимагательств / Джига М. В., Подшибякін О. С., Ухаль А. М. К.: МВС України та Ужгородський державний інститут інформатики, економіки і права, 1998.
2. Організація розслідування окремих видів злочинів: [навчальний посібник / за заг. ред. д.ю.н., професора А. Ф. Волобуєва]. Х.: ХНУВС, 2011.

Додаткова:

1. Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів: підручник для студентів юрид. вузів і фак. (за ред. проф. В.Ю. Шепітька). Харків, 1998.
2. Криміналістика: Підручник для студ. юрид. ВНЗ ; кол. авт. Глібко В. М., Дудніков А. Л., Журавель В.А. та ін. ; за ред. В.Ю. Шепітька. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2001.
3. Панов М.І., Шепітько В.Ю., Коновалова В.О. Настільна книга слідчого. К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2007.

Семінарське заняття № 9. Особливості розслідування шахрайств

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про особливості методики розслідування шахрайств.

Час проведення: денна форма навчання – 1 год.

Навчальні питання:

1. Криміналістична характеристика шахрайства.
2. Дослідча перевірка первісної інформації про шахрайство. Порушення кримінального провадження.
3. Побудова версій, проведення слідчих та інших дій на початковому етапі розслідування в залежності від типової слідчої ситуації.

4. Тактика проведення окремих слідчих та інших дій на послідуєчому етапі розслідування шахрайства.

5. Вивчення особи обвинуваченого у шахрайстві. Встановлення обставин, що сприяють шахрайству та їх усунення.

6. Особливості розслідування шахрайства з фінансовими ресурсами (ст. 222 КК).

Методичні вказівки

При підготовці до практичного заняття, студенти повинні вивчити рекомендовану літературу для відповіді на контрольні питання і письмово в робочих зошитах виконати завдання за наведеною фавбулою.

Фавбула: В чергову частину РВ 22 лютого звернулася гр. Зінченко Г.Г. із заявою про те, що Львов М.К., зловживаючи довірою, присвоїв їй гроші в розмірі 5000 доларів США.

22 січня Зінченко і Львов подали заяву до ЗАГСу про вступ до шлюбу. Після цього Зінченко дала Львову 5 тис. доларів на придбання однокімнатної квартири для сумісного проживання, але з 1 лютого Львов зник з грошима і особистими речами.

За цим фактом було проведено перевірку і зібрано матеріал, який надійшов у слідче відділення:

1. Рапорт оперуповноваженого карного розшуку, в якому разом з іншим вказувалося, що Зінченко, ознайомившись із фототекою злочинців, які були на обліку, впізнала в одному з них Львова (на фотографії був зображений відомий аферист Міляга Н.Н., який знаходився в розшуку).

2. Письмова заява та пояснення Зінченко про обставини присвоєння Львовим грошей та ознаки його зовнішності.

3. Справка Харківського адресного бюро, в якій повідомлялось, що Львов М.К. (мешканець м. Києва) в листопаді подав заяву до міліції про те, що у нього разом з речами був вкрадений паспорт у потязі “Київ - Харків”.

4. Письмове пояснення Львова про обставини викрадення паспорта і порушення з цього приводу кримінальної справи.

5. Повідомлення Харківського міського бюро ЗАГС про те, що громадянин Львов М.К. і Зінченко Г.Г. 22 січня подали заяву про вступ до шлюбу.

Завдання:

- 1) проаналізуйте первісний матеріал і прийміть аргументоване рішення відносно порушення кримінального провадження;
- 2) складіть письмовий план початкового етапу розслідування.

Література:

Основна:

1. Волобуєв А.Ф. Розслідування і попередження розкрадань майна у сфері підприємництва : навч. посібник. Х.: Рубікон, 2000.

2. Криміналістика: підруч. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. 5-те вид., переробл. та допов. Київ: Ін Юре, 2016. 640 с.
3. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.
4. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.

Додаткова:

1. Лук'янчиков Є. Д. Криміналістична ідентифікація об'єктів за ідеальними відображеннями: монографія. Київ: НТУУ «КПІ» Вид «Політехнік», 2016. 204 с.
2. Мусієнко О. Л. Теоретичні засади розслідування шахрайства в сучасних умовах: моногр. / за ред. проф. В. Ю. Шепітька. – Харків: Право, 2009. 168 с.
3. Настільна книга слідчого / М. І. Панов, В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова та ін. 3-тє вид., переробл. і допов. Київ: Ін Юре, 2011. 736 с.
4. Правова доктрина України у 5 т. Т. 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова. Харків: Право, 2013. 1240 с.

Семінарське заняття № 10. Особливості розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про особливості методики розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Час проведення: денна форма навчання – 1 год.

Навчальні питання:

1. Криміналістична характеристика розкрадань майна шляхом привласнень, розтрат та зловживання службовим положенням.
2. Побудова версій, проведення слідчих та інших дій на початковому етапі розслідування при порушенні кримінальної справи за матеріалами документальної ревізії.
3. Побудова версій, проведення слідчих та інших дій на початковому етапі розслідування при порушенні кримінальної справи за оперативними матеріалами.
4. Проведення слідчих та інших дій на послідуєчому етапі розслідування розкрадань майна. Призначення судово-бухгалтерської експертизи.
5. Вивчення особистості злочинця, виявлення обставин, що сприяють розкраданню майна і прийняття профілактичних заходів.

Методичні вказівки

Готуючись до практичного заняття, студенти повинні вивчити рекомендовану літературу для відповіді на контрольні запитання і письмово виконати в робочих зошитах завдання за наведеною фабулою.

Фабула: В слідче відділення надійшов матеріал про розкрадання грошових коштів службовими (посадовими особами) у відкритому акціонерному товаристві (ВАТ) “Харківський молочний комбінат” при виконанні монтажних робіт вентиляційного обладнання приватним підприємством (ПП) “Пуск”. Підприємство виконувало монтажні роботи вентиляційного обладнання на молочному комбінаті за договором укладеним 28.02.2017 р.

В рапорті оперуповноваженого відділення служби боротьби з економічною злочинністю було вказано, що при виконанні монтажних робіт директор підприємства “Пуск” Горнов В.В. за попередньою домовленістю з начальником цеху №1 ВАТ “Харківський молочний комбінат” Григоровим В.М. з метою розкрадання грошей систематично щомісяця, в період з березня по серпень 2017 р., завищував обсяги виконаних робіт по встановленню вентиляційного обладнання на комбінаті, складаючи відповідні первинні документи і включаючи туди підставних осіб. Григоров, займаючи посаду начальника цеху №1 у якому монтувалося обладнання, свідомо підписував акти прийомки, у яких обсяги виконаних робіт були суттєво завищеними. На підставі цих документів на банківський рахунок ПП “Пуск” перераховувалися гроші за виконану роботу у значно більшому розмірі ніж це повинно було бути. Після надходження грошей на рахунок підприємства “Пуск” Горнов одержував у бухгалтера підприємства Волошиної Н.М. платіжні відомості і гроші для видачі зарплати робітникам ПП, частину яких привласнював, розписуючись за підставних осіб. Таким чином Горнов за вказаний період при допомозі Григорова незаконно заволодів 14 762 грн. , причинивши шкоду ВАТ “Харківський молочний комбінат” у великому розмірі.

До рапорту оперуповноваженого додавалися:

1. Договір про виконання монтажних робіт ПП “Пуск” на Харківському молочному комбінаті і кошторис цих робіт на суму 156 000 грн.

2. Акти прийомки робіт за 6 місяців (березень-серпень), виконаних МП на комбінаті, які підписані начальником цеху № 1 Григоровим (замовник) і Горновим (підрядник).

3. Акт контрольних замірів робіт, виконаних ПП “Пуск” на комбінаті за 6 місяців (обсяг робіт завищено на 14 762 грн.).

4. Відомості про списання будматеріалів на монтажні роботи на комбінаті.

5. Платіжні відомості на зарплату робітникам ПП “Пуск” за 6 місяців, де значаться разом з іншими Петрушенко А.М., Риков В.М., Матюхін В.С.

6. Пояснення Петрушенко А.М., Рикова В.М., Матюхіна В.С. про те, що в ПП “Пуск” вони ніколи не працювали і грошей не одержували.

7. Пояснення бухгалтера ПП “Пуск” Волошиної про те, що вона оформлювала відомості і нараховувала зарплату робітникам на підставі документів, які надавав їй Горнов , а також одержувала гроші в банку і передавала їх і платіжні відомості Горнову для видачі зарплати.

8. Пояснення Горнова про те, що він дійсно оформлював фіктивні первинні документи з підставними особами, розписувався за них в платіжних відомостях,

залишаючи гроші у себе. Але робив це він в інтересах підприємства, використовуючи ці гроші для оплати матеріалів і робіт спеціалістів, які залучались МП.

9. Копія рішення райвиконкому про реєстрацію ПП “Пуск” і його статут.

Завдання:

1. Проаналізуйте матеріал, зібраний оперуповноваженим служби БЕБ і прийміть по ньому рішення.
2. Складіть письмовий план дій.

Література:

Основна:

1. Криміналістика: підруч. / кол.авт.: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін. / за ред. В. Ю. Шепітька. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2008. 464 с.
2. Криміналістика: підруч. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. 5-те вид., переробл. та допов. Київ: Ін Юре, 2016. 640 с.
3. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.
4. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.

Додаткова:

1. Протидія економічній злочинності / [П. І. Орлов, А. Ф. Волобуєв, І. М. Осика та ін.]. Харків : Нац. ун-т внутр. справ, 2004.
2. Пчеліна О. В. Особливості предмета доказування у кримінальних справах про економічні злочини. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2009. №4 (47). С. 137-146.
3. Судово-бухгалтерська експертиза в кримінальних справах про розкрадання грошових коштів : метод. посібник ; за заг. ред. проф. О. М. Бандурки. Х.: Вид-во Ун-ту внутр.справ, 2000.

Семінарське заняття № 11. Особливості розслідування хуліганства

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про особливості методики розслідування хуліганства.

Час проведення: денна форма навчання – 1 год.

Навчальні питання:

1. Структура криміналістичної характеристики хуліганства.
2. Віктимологічні ситуації в досліджуваній категорії проваджень.

3. Характерні способи вчинення хуліганства.
4. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування хуліганства.

Методичні вказівки

Готуючись до практичного заняття, студенти повинні вивчити рекомендовану літературу для відповіді на контрольні запитання, а також дослідити особливості розслідування хуліганства, а саме: аналіз статистичних даних задля розуміння ефективності діяльності правоохоронних органів у розслідуванні хуліганства; дослідження криміналістичної характеристики хуліганства; визначення основних етапів розслідування даного правопорушення; характеристику прийомів та технік які використовуються під час розслідування хуліганства.

Література:

Основна:

1. Криміналістика: підруч. / кол.авт.: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін. / за ред. В. Ю. Шепітька. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2008. 464 с.
2. Криміналістика: підруч. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. 5-те вид., переробл. та допов. Київ: Ін Юре, 2016. 640 с.
3. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.
4. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.

Додаткова:

5. Шепітько В.Ю. Тактика допиту. Харків, 1992.
6. Шепітько В.Ю. Тактика огляду місця події. Харків, 1994.
7. Шепітько В.Ю., Борисенко І.В, Когут С.О. Ідентифікація людини за ознаками зовнішності. Х.: Гриф, 2003.

Семінарське заняття № 12. Особливості розслідування злочинів, пов'язаних із виникненням пожеж

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про особливості методики розслідування злочинів, пов'язаних із виникненням пожеж.

Час проведення: денна форма навчання – 1 год.

Навчальні питання:

1. Криміналістична характеристика підпалів і злочинних порушень правил пожежної безпеки.
2. Дослідча перевірка первісної інформації про порушення правил пожежної безпеки та порушення кримінальної справи.
3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування злочинів даної категорії.
4. Побудова версій, планування розслідування.
5. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій на подальшому етапі розслідування.
6. Вивчення особи обвинуваченого. Встановлення обставин, що сприяють скоєнню злочинів даного виду та їх усунення.

Методичні вказівки

Готуючись до практичних занять, студенти повинні вивчити рекомендовану літературу для відповіді на контрольні питання і виконати в робочих зошитах завдання за наведеною фавбулою.

Фавбула: до чергової частини відділу внутрішніх справ о 15 годині 30 хвилин з впч - 6 по телефону надійшло повідомлення про пожежу в обласній дитячій клінічній лікарні по вул. муранова, 5. На час прибуття слідчо-оперативної групи на місце події пожежу в основному було ліквідовано. на загальній стадії огляду було встановлено, що лікарня знаходиться в 4 поверховому цегляному будинку. Перегородки і перекриття поверхів дерев'яні. Опалення парове. вогнем пошкоджено діагностичну лабораторію і два лікарських кабінети, що знаходяться поряд на 4-му поверсі. Частково пошкоджено дах будинку над лабораторією. В приміщеннях, які піддавалися дії вогню, зіпсовано цінне медичне обладнання. В лабораторії виявлено електропровід з слідами оплавлення і обгорілий електрочайник. При опитуванні працівників лікарні встановлено, що першою пожежу виявила сестра-хазяйка Нікітіна г.п., яка і викликала пожежних. завідуючий лабораторією діагностики Петренко н.с. пояснив, що приблизно о 15.00 у приміщенні лабораторії були закінчені зварювальні роботи (зварювалися водопровідні труби), які проводив газоелектрозварник фірми "безант" співаки с.о.

Завдання:

- 1) Сформулюйте письмово тактичні задачі розслідування, які повинні вирішуватися слідчо-оперативною групою на місці події.
- 2) Побудуйте версії про причини даної пожежі, які повинні перевірятися уже в ході огляду місця події.

Література:

Основна:

1. Цимбал М. Л. Розслідування пожеж (огляд місця події та проблеми застосування спеціальних знань) : монографія. Х.: Гриф, 2004.

2. Криміналістика: підруч. / кол.авт.: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін. / за ред. В. Ю. Шепітька. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2008. 464 с.
3. Криміналістика: підруч. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. 5-те вид., переробл. та допов. Київ: Ін Юре, 2016. 640 с.
4. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.
5. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.

Додаткова:

1. Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів: Підручник для студентів юрид. вузів і фак. (За ред. проф. В.Ю. Шепітька). Харків, 1998.
2. Криміналістика: Підручник для студ. юрид. ВНЗ ; кол. авт. Глібко В. М., Дудніков А. Л., Журавель В.А. та ін. ; за ред. В.Ю. Шепітька. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2001.
3. Панов М.І., Шепітько В.Ю., Коновалова В.О. Настільна книга слідчого. К.: Вид. Дім "Ін Юре", 2007.

Семінарське заняття № 13. Особливості розслідування злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про особливості методики розслідування злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Час проведення: денна форма навчання – 1 год.

Навчальні питання:

1. Криміналістична характеристика порушень правил безпеки руху і експлуатації транспорту.
2. Особливості перевірки первісної інформації про злочин.
3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування ДТП.
4. Побудова версій, планування розслідування, комплекс слідчих дій та оперативно-розшукових заходів на початковому етапі розслідування.
5. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій.
6. Встановлення обставин, що сприяють скоєнню дорожньо-транспортних пригод і їх усунення.

Методичні вказівки

Готуючись до заняття, слухачі повинні вивчити рекомендовану літературу для відповіді на контрольні питання та виконати у робочому зошиті завдання за вказаною їм фабулою.

Фабула: 27 грудня о 18 годині 25 хвилин до чергової частини в м. Харкові від сержанта поліції Хохлова В.В. надійшло повідомлення про те, що на вул. Кооперативній біля будинку 13/2 водій Калінічев В.Ф., якій керував автомобілем “ВАЗ-2106”, допустив наїзд на гр. Орлову Т.С. Потерпіла одержала тілесні пошкодження і знаходиться в непритомному стані (швидка допомога викликана).

Автомобіль, водій та два пасажери знаходяться на місці події.

Завдання:

- 1) визначте дії чергового при одержанні ним повідомлення про дорожньо-транспортну подію;
- 2) визначте склад слідчо-оперативної групи, яка виїжджає на огляд місця дорожньо-транспортної події;
- 3) вкажіть елементи дорожньої обстановки і сліди, які повинні бути зафіксовані при огляді.

Література:

Основна:

1. Криміналістика: підруч. / кол.авт.: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін. / за ред. В. Ю. Шепітька. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2008. 464 с.
2. Криміналістика: підруч. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. 5-те вид., переробл. та допов. Київ: Ін Юре, 2016. 640 с.
3. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.
4. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.
5. Панов М.І., Шепітько В.Ю., Коновалова В.О. Настільна книга слідчого. К.: Вид. Дім "Ін Юре", 2007.

Додаткова:

1. Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів: Підручник для студентів юрид. вузів і фак. (За ред. проф. В. Ю. Шепітька). Х., 1998.
2. Салтевський М. В. Криміналістика. Ч. 1. Техніка. Х., 2000.

Семінарське заняття № 14. Особливості розслідування злочинів у сфері обігу наркотичних засобів

Навчальна мета заняття: формування комплексного уявлення про особливості методики розслідування злочинів у сфері обігу наркотичних засобів.

Час проведення: денна форма навчання – 2 год; заочна форма навчання – 1 год.

Навчальні питання:

1. Криміналістична характеристика злочинів, пов'язаних з наркотичними засобами, психотропними речовинами та прекурсорами.
2. Особливості порушення кримінальної справи. Вимоги, що пред'являються до первісного матеріалу про злочини даної категорії.
3. Слідчі та оперативно-розшукові заходи на початковому етапі розслідування. Планування розслідування.
4. Слідчі дії та інші дії на подальшому етапі розслідування.
5. Вивчення особистості обвинуваченого, встановлення обставин, що сприяють скоєнню злочинів даної категорії та застосування профілактичних заходів слідчим.

Методичні вказівки

При підготовці до практичного заняття студенти повинні вивчити рекомендовану літературу для відповіді на контрольні запитання і письмово виконати в робочих зошитах завдання за наведеною фабулою.

Фабула: 14 лютого 2016 р. біля залізничного вокзалу працівниками поліції був затриманий гр. Куценко В.Я., у якого були вилучені дві сумки з маковою соломкою загальною вагою 23 кг 600 г.

Зібраний первинний матеріал надійшов у слідче відділення:

1. Рапорт оперуповноваженого карного розшуку.
2. Протокол вилучення у Куценко і огляду двох сумок з речовиною рослинного походження бурого кольору вагою 12 кг 750 г і 15 кг 850 г.
3. Протокол відібрання зразків для попереднього дослідження рослинної речовини з кожної сумки.
4. Справка спеціаліста про те, що рослинна речовина, вилучена у Куценко, є наркотичним засобом - маковою соломкою.
5. Письмове пояснення Куценко про те, що макову соломку він купив на ринку м. Стрий Львівської обл. для продажу в зв'язку з важким матеріальним становищем.
6. Протокол особистого огляду Куценко.
7. Довідка медичного освідування, відповідно до якої Куценко не знаходився в стані наркотичного оп'яніння.
8. Письмові пояснення Корф М.А. і Сдобкової А.В. про те, що вони в якості понятих були присутні при вилученні і огляді сумок у Куценко та відібранні зразків рослинної речовини для дослідження.

Завдання:

1. Проаналізуйте первісний матеріал і прийміть аргументоване рішення відносно порушення кримінального провадження.
2. Складіть письмовий план початкових слідчих та інших дій.

Література:

Основна:

1. Закон України "Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів" від 15.02.1995 р. ВВР України 1995, № 10.

2. Закон України “Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними” від 15.02.1995 р.

3. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 1 / В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, В. О. Коновалова та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 456 с.

4. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 2 / В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, В. О. Коновалова та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 328 с.

5. Криміналістика: навч. посібник. І.В. Гора, В.А. Колесник. К.: Алерта, 2005. Ч. 1: Криміналістична техніка. 320 с.

6. Криміналістика : підручник / В.В.Пясковський, Ю.М.Чорноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексєєв та ін. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 544 с.

Додаткова:

1. Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності: окремі криміналістичні методики: моногр./ кол. авт.: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2006. 624 с.
2. Семенов В. В. Методика розслідування вбивств, прихованих інсценуванням: монографія. Харків: СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2006. 144 с.
3. Сімакова-Єфреман Е.Б. Комплексні судово-експертні дослідження: теорія та практика: монографія. Харків: Право, 2016. 456 с.
4. Суцєнко В.М. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням: поняття, зміст, планування та організація: монографія. Харків: Право, 2018. 224 с.
5. Технологія призначення судових експертиз: практ. порадник / М-во внутр. справ України, Експертна служба, Харківський наук. - дослід. експерт.-криміналіст. центр; / кол.-авт.: С.І. Перлін, С.О. Шевцов, О.В. Кокорін. Х., 2018. 103 с.

4. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Денна форма навчання

Загальна кількість балів – 100.

Кількість балів за залік – 40.

Кількість балів протягом семестру – 60:

Кількість балів за відповіді на семінарських заняттях $\sum 60 = 60$:

Формула обчислення

$$\sum 35 = \sum 1$$

Примітка:

$\Sigma 60$ – сума максимальної кількості балів

$\Sigma 1$ - сума балів, що отримав студент за відповіді на семінарських заняттях.

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання													Разом	Іспит	Сума
T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14			
$\Sigma 60$													60	40	100

T1, T2... T14 – теми семінарських занять

Відповідь на семінарському занятті – **1-5 балів**.

Критерії оцінювання усної відповіді.

Поточний контроль здійснюється, зокрема, у формі опитування та перевірки результатів виступів на семінарських заняттях за п'ятибальною шкалою оцінок.

5 балів ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом усього практичного заняття;
- дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами з доктринальних джерел та посиланням на чинне законодавство;
- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;
- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

4 бали ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;
- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

3 бали ставиться за наступних умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- в цілому виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає помилки і усвідомлює їх тільки після вказівки викладача;
- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, причому відповіді нечіткі;
- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

2 бали ставиться за наступних умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;

- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.

1 бал ставиться за наступних умов:

- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;

- виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Критерії оцінювання іспиту

Оцінка за роботу на іспиті – 40 балів. Ця робота містить три відкритих питання. За відповіді на перші два відкриті питання студент отримує від 0 до 15 балів, за третє запитання до 10 балів.

У разі складання заліку в дистанційній формі залікова робота містить 40 тестових питань по чотири варіанти відповіді в кожному. Правильний варіант відповіді один. За відповідь студент отримує до 40 балів.

Заочна форма навчання

Загальна кількість балів – 100.

Кількість балів за екзамен – 40.

Кількість балів протягом семестру – 60:

Кількість балів за відповідь на семінарському занятті – 15:

Поточний контроль, контрольна робота				Разом	Іспит	Сума
T2	T3	T6	T14			
				60	40	100
60						

Відповідь на семінарському занятті – **1-20 балів**.

Критерії оцінювання усної відповіді.

Поточний контроль здійснюється, зокрема, у формі опитування та перевірки результатів виступів на семінарських заняттях за п'ятнадцяти бальною шкалою оцінок.

15-20 балів ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом усього практичного заняття;

- дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами з доктринальних джерел та посиланням на чинне законодавство;

- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;

- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

10-15 балів ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;

- дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;

- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

5-10 балів ставиться за наступних умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;

- в цілому виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але підчас відповіді допускає помилки і усвідомлює їх тільки після вказівки викладача;

- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, причому відповіді нечіткі;

- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

3-5 бали ставиться за наступних умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;

- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.

1-2 бали ставиться за наступних умов:

- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;

- виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Критерії оцінювання іспиту

Оцінка за іспит – 40 балів. Ця робота містить три відкритих питання. За відповіді на перші два відкриті питання студент отримує від 0 до 15 балів, за відповіді на третє запитання до 10 балів.

У разі складання іспиту в дистанційній формі робота містить 40 тестових питань по чотири варіанти відповіді в кожному. Правильний варіанти відповіді один. За відповідь студент отримує до 40 балів.

Шкала оцінювання за денною та заочною формами навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом року	Чотирирівнева шкала оцінювання
90-100	Відмінно
70-89	Добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Алексєйчук В. І. Огляд місця події: тактика і психологія: монографія. Харків: Апостіль, 2011. 232 с.
2. Баранчук В. В. Тактика встановлення психологічного контакту при допиті: монографія. Харків: Апостіль, 2019. 196 с.
3. Борисенко І.В. Методика розслідування вбивств із розчленуванням трупа: монографія. Харків: Право, 2021. 720с.
4. Булукув О. Ю. Предмет тактичного рішення в криміналістиці. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2020. Вип. 22. С. 80-89.
5. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. Харків: Право, 2018. 952 с.
6. Демидова Є. Є. Тактика допиту обізнаних осіб: монографія. Харків: Апостіль, 2013. 232 с.
7. Домашенко О.М. Тактичні помилки у слідчій діяльності: монографія. Харків: Апостіль, 2019. 168 с.
8. Дудніков А. Л. Спосіб злочину у сфері економічної діяльності як системоутворюючий елемент криміналістичної характеристики. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2017. Вип. 17. С. 40-48.
9. Журавель В. А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції: монографія. Харків: Апостіль, 2012. 304 с.
10. Журавель В.А. Загальна теорія криміналістики: генеза та сучасний стан: монографія. Харків: Право, 2021. 448с.
11. Експертизи у судочинстві України: наук.-практ. посібник / за ред. В. Г. Гончаренка, І. В. Гори. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 504 с.
12. Затенацький Д. В. Ідеальні сліди в криміналістиці (техніко- криміналістичні та тактичні прийоми їх актуалізації). Харків: Право, 2010. 160 с.
13. Зейкан Я. П. Прямий і перехресний допит у суді: навч.-практ. посібник. Київ: Алерта, 2017. 368 с.
14. Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції: монографія. / кол. авт.: В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, Г. К. Авдєєва та ін.; за заг. ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. Харків: Апостіль, 2017. 260 с.
15. Інноваційні методи та цифрові технології в криміналістиці, судовій експертизі та юридичній практиці: матеріали міжнар. «круглого столу» (Харків, 12 груд. 2019 р.) / редкол.: В. Ю. Шепітько (голов. ред.), В. А. Журавель, В. М. Шевчук, Г. К. Авдєєва. Харків: Право, 2019. 164 с.
16. Капустіна М.В. Розслідування крадіжок вантажів на залізничному транспорті: монографія. Харків: Право, 2008. 192 с.
17. Кафедра криміналістики: історія становлення та розвитку. До 80-річчя заснування: монографія / В. Ю. Шепітько, В. М. Шевчук, В. І. Алексєйчук та ін.; за ред. В.Ю. Шепітька. Харків: Право, 2020. 268 с.

18. Керівництво з розслідування злочинів: наук.-практ. посіб. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Одісеї, 2009. 960с.
19. Кікінчук В.В., Бугайчук К.Л., Малярова В.О., Матюшкова Т.П. Процесуальний порядок та тактичні особливості здійснення слідчих (розшукових) дій науково-методичні рекомендації. Харків: ХНУВС, 2018. 101 с.
20. Кобзар О.Ф., Чаплинський К.О. Методика розслідування та попередження кишенькових крадіжок: навч. посібник. Дніпро: Держ. ун-т внутр. справ, 2018. 161с.
21. Колесник В. А., Гора І.В. Криміналістика в протидії незаконному використанню вибухових пристроїв, вогнепальної зброї та обігу наркотиків: навч. посібник. Київ: Юрінком Інтер. 2017. 400 с.
22. Колесникова І. А. Тактика виявлення та нейтралізації добросовісних помилок у показаннях свідків: монографія. Харків: Апостіль, 2014. 184 с.
23. Криміналістика: підруч. / кол.авт.: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін. / за ред. В. Ю. Шепітька. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2008. 464 с.
24. Криміналістика: підруч. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. 5-те вид., переробл. та допов. Київ: Ін Юре, 2016. 640 с.
25. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.
26. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.
27. Криміналістичне забезпечення виявлення і розслідування злочинів: монографія / [Л.І. Аркуша, О.Ю. Нетудихатка, О.О. Подобний та ін.]; за ред. В.В. Тіщенко. Одеса: Гельветика, 2018. 412 с.
28. Курман О. В. Груповий метод розслідування злочинних посягань на відомості у сфері інформаційних технологій. *Право і суспільство*. 2018. No 4. С. 252-256.
29. Латиш К.В. Розслідування вандалізму: криміналістична характеристика та організаційно-тактичні основи: монографія. Харків: Апостіль, 2017 232 с.
30. Криміналістика: ситуаційні моделі та завдання: навчальний посібник / за ред. проф. О. Я. Баєва, проф. В. О. Шепітька. Харків: Апостіль, 2012. 264 с.
31. Криміналістичне дослідження ДНК: технології та можливості: Лук'янчиков Є. Д. Криміналістична ідентифікація об'єктів за ідеальними відображеннями: монографія. Київ: НТУУ «КПІ» Вид «Політехнік», 2016. 204 с.
32. Мусієнко О. Л. Теоретичні засади розслідування шахрайства в сучасних умовах: моногр. / за ред. проф. В. Ю. Шепітька. – Харків: Право, 2009. 168 с.
33. Настільна книга слідчого / М. І. Панов, В. Ю. Шепітько, В. О.
34. Коновалова та ін. 3-тє вид., переробл. і допов. Київ: Ін Юре, 2011. 736 с. Правова доктрина України у 5 т. Т. 5: Кримінально-правові науки в Україні:

- стан, проблеми та шляхи розвитку / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова. Харків: Право, 2013. 1240 с.
35. Правова наука України: сучасний стан, виклики та перспективи розвитку: монографія / редкол. О.В. Петришин (голова редколегії), В.А. Журавель (заст. Голови редкол.) [та ін.] / Ю. В. Баулін, В. А. Журавель, В. Ю. Шепітько та ін.; Національна Академія правових наук України. Харків: Право, 2021. 680 с.
36. Одерій О. В. Теорія і практика розслідування злочинів проти довкілля: монографія. Харків: Діса плюс, 2015. 528 с.
37. Основи судової експертизи: навчальний посібник для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта / авт.-уклад.: Л. М. Головченко, А. І. Лозовий, Е. Б. Сімакова-Єфремян та ін. Харків: Право, 2016. 928 с.
38. Павлюк Н.В. Процес формування показань неповнолітніх (інтерпретація та використання під час допиту): монографія. Харків: Апостіль, 2013. 208 с.
39. Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності: окремі криміналістичні методики: моногр./ кол. авт.: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2006. 624 с.
40. Семенов В. В. Методика розслідування вбивств, прихованих інсценуванням: монографія. Харків: СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2006. 144 с.
41. Сімакова-Єфремян Е.Б. Комплексні судово-експертні дослідження: теорія та практика: монографія. Харків: Право, 2016. 456 с.
42. Сущенко В.М. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням: поняття, зміст, планування та організація: монографія. Харків: Право, 2018. 224 с.
43. Технологія призначення судових експертиз: практ. poradnik / М-во внутр. справ України, Експертна служба, Харківський наук. - дослід. експерт.-криміналіст. центр; / кол.-авт.: С.І. Перлін, С.О. Шевцов, О.В. Кокорін. Х., 2018. 103 с.
44. Чорний Г. О. Криміналістична характеристика злочинів терористичної спрямованості: проблеми формування на сучасному етапі. *Науко-практичний юридичний журнал «Публічне право»*. 2020. Вип. 3. Т. 1. С. 77-83
45. Чорноус Ю. М. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів: монографія. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 492 с.
46. Шевчук В. М. Тактичні операції у криміналістиці: теоретичні засади формування та практика реалізації: монографія. Харків: Апостіль, 2013. 440с.
47. Шевчук В.М. Криміналістика: традиції, новації, перспективи: добірка наук. пр./ Віктор Шевчук. Харків: Право, 2020 1280 с.
48. Шевцов С.О., Кожевніков О.А. Консультації спеціаліста на стадії досудового розслідування: посібник. М-во внутр. справ України; Експертна служба; Харківський наук.-дослід. експерт.-криміналіст. центр. Харків, 2020. 43 с.

49. Шепітько В. Ю. Криміналістична тактика (системно-структурний аналіз): монографія. Харків: Харків юридичний, 2007. 432 с.
50. Шепітько В. Ю. Вибрані твори. Харків: Апостіль, 2010. 576 с.
51. Шепітько В. Ю. Криміналістика: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Ін Юре, 2010. 496 с.
52. Шепітько В. Ю. Проблемные лекции по криминалистике (прочитанные в Балтийском федеральном университете имени Иммануила Канта): учеб. пособие. Харьков: Апостиль, 2012. 152 с.
53. Шепітько В. Ю., Журавель В. А. Розслідування злочинів корупційної спрямованості: наук.-практ. посібник / В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель. Харків: Харків юрид., 2013. 220 с.
54. Шепітько В. Ю. Довідник слідчого. вид. 4-те, перероб. і допов. Харків: Одиссей. 2013. 232 с.
55. Шепітько В. Ю. Вступ до навчального курсу «Криміналістика»: лекція. Київ: Ін Юре, 2016. 192 с.
56. Шепітько В. Кримінальне право, криміналістика та судові науки: енциклопедія / Валерій Шепітько, Михайло Шепітько. Харків: Право, 2021. 508 с.
57. Щур Б. В. Теоретичні основи формування та застосування криміналістичних методик: монографія. Харків: Харків юрид., 2010. 320 с.
58. Яремчук В. О. Організація і тактика залучення спеціаліста при проведенні слідчих (розшукових) дій: монографія. Харків: Апостіль, 2015. 228 с.

Допоміжна

1. Антонюк О. В. Особливості проведення слідчих (розшукових) дій для вилучення інформації з матеріальних відображень при розслідуванні хуліганства, вчиненого з використанням вогнепальної або холодної зброї. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*: збірник наукових праць. 2016. №4. С. 226–232.
2. Антонюк О. В. Розслідування хуліганства, вчиненого із застосуванням вогнепальної або холодної зброї чи іншого предмета, спеціально пристосованого або задалегідь заготовленого для нанесення тілесних ушкоджень : дисер. на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ: Дніпропетровськ, 2017. 240 с.
3. Антонюк О. В. Розслідування хуліганства, вчиненого із застосуванням вогнепальної або холодної зброї чи іншого предмета, спеціально пристосованого або задалегідь заготовленого для нанесення тілесних ушкоджень : автореф. дис. на здоб. наук. ст. к.ю.н. / Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ: Дніпропетровськ, 2017. 20 с.
4. Антонюк О. В. Способи вчинення хуліганства з використанням вогнепальної або холодної зброї чи предметів, спеціально пристосованих для нанесення

тілесних ушкоджень. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*: збірник наукових праць. 2016. № 3. С. 217–223.

5. Антонюк А. А. Следственный эксперимент при расследовании уголовных правонарушений против общественного порядка: направления совершенствования. *KELM*. 2020. № 3-2. С. 153–158. (Республіка Польща)

6. Антонюк О. А. До питання кримінальних правопорушень проти громадського порядку як об'єкту криміналістичних досліджень. *Актуальні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування* : матер. наук.-практ. семінару (м. Дніпро, 29 трав. 2020 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. С. 364–366.

7. Антонюк О. А. До питання побудови криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень проти громадського порядку. *Юридична наука*. 2020. № 4. С. 107–112.

8. Антонюк О. А. Методика розслідування кримінальних правопорушень проти громадського порядку: наукові та праксеологічні засади : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 384 с.

9. Антонюк О. А. Організаційно-тактичні особливості проведення слідчого експерименту при розслідуванні кримінальних правопорушень проти громадського порядку. *Юридична наука*. 2020. № 5. С. 139–145.

10. Антонюк О. А. Проблемні питання класифікації типових слідчих ситуацій розслідування кримінальних правопорушень проти громадського порядку. *Юридична наука*. 2020. № 6. С. 203–207.

11. Антонюк О. В., Чаплинський К. О. Теоретичні засади методики розслідування хуліганства, вчиненого із застосуванням вогнепальної або холодної зброї чи іншого предмета, спеціально пристосованого або заздалегідь заготовленого для нанесення тілесних ушкоджень : монографія. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 181 с.

12. Аркуша Л. І. Основи виявлення та розслідування легалізації доходів, одержаних у результаті організованої злочинної діяльності : автореф. на здоб. наук. ст. д.ю.н. за спец. 12.00.09. Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса, 2011. 42 с.

13. Бандурка С. А., Слинько С. В. Наркомафія: уголовно-правовые средства борьбы : учебное пособие. Харьков : Арсис, 2001. 320 с.

14. Бахін В. П., Весельський В. К. Тактика допиту : навч. Посібник. К. : НВТ «Правник», 1997. 64 с. (Серія «Навчально-практичне видання»)

15. Баулін Ю. В. Організований наркобізнес (поняття, форми, підстави кримінальної відповідальності) / [Баулін Ю.В., БорисовВ.І., Дорош Л.В. та ін.]; за заг. ред. Ю.В. Бауліна, Л.В. Дорош. Харків : Право, 2005. 459 с.
16. Бахін В. П., Гора І. В., Цимбал П. В. Криміналістика: курс лекцій (ч. 1). Ірпінь: Акад. ДПС України, 2002. 436 с.
17. Бахчев К. В. До питання способів вчинення хуліганства неповнолітніми. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. No 3 (9). Т. 3. С. 183–187.
18. Бахчев К. В. Обстановка вчинення хуліганства неповнолітніми як елемент криміналістичної характеристики. *Актуальні проблеми розслідування кримінальних правопорушень у сфері громадської безпеки та громадського порядку* : матеріали наук.-практ. семінару (м.Дніпро, 30 трав. 2017 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. С. 148–150.
19. Бахчев К. В. Особливості використання спеціальних знань при розслідуванні хуліганства, вчиненого неповнолітніми *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. No 4. С. 123–128.
20. Бахчев К. В. Розслідування хуліганства, вчиненого неповнолітніми : дисер. на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ: Дніпропетровськ, 2017. 243 с.
21. Бахчев К. В. Типові слідчі ситуації при розслідуванні хуліганства, вчиненого неповнолітніми. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2015. No 2. С. 133–138.
22. Береза К. Ю. Обстановка вчинення злочинів, пов'язаних зі створенням або утриманням місць розпусти і звідництвом. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Юридичні науки». 2015. Т. 3. Вип. No 3-2. С. 257–260.
23. Береза К. Ю. Організаційно-тактичні аспекти використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів, пов'язаних зі створенням або утриманням місць розпусти і звідництвом. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*: зб. наук. праць. 2015. No 4. С. 303–309.
24. Береза К. Ю. Організаційно-тактичні особливості проведення допиту при розслідуванні злочинів, пов'язаних зі створенням або утриманням місць розпусти і звідництвом. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*: зб. наук. праць. 2016. No 1. С. 321–328.
25. Біленчук П. Д. Криміналістика : підручник. / [П. Д. Біленчук, В. К. Лисиченко, Н. І. Клименко та ін.] ; за ред. П. Д. Біленчука. 2-ге вид., випр. і доп. К. : Атіка, 2001. 544 с.

26. Бояров В. І. Деякі особливості розслідування кримінальних справ про масові безпорядки. *Матеріали навчально-методичного семінару прокурорів-криміналістів органів прокуратури України*. Київ: Науково-метод. центр ідентифікації особи “КримАрт”, 1997. С. 29–31.
27. Варивода В. Адміністративно-правова протидія проституції: ви- рішення проблеми. *Право України*. 2005. № 7. С. 61–62.
28. Вовчанська О. А. Предмет незаконного перевезення наркотиків залізничним транспортом. *Науковий вісник Дніпроп. держ. ун-ту внутр. справ : зб. наук. праць*. 2011. № 2. С. 210–219.
29. Вовчанська О. А. Тактика слідчого експерименту під час протидії незаконному обігу наркотичних засобів *Право і суспільство : зб. наук. праць*. 2011. № 6. С. 217–221.
30. Вовчанська О. А. Способи перевезення наркотичних засобів залізничним транспортом та слідова картина злочину *Вісник Запоріз. юрид. ін-ту Дніпроп. держ. ун-ту внутр. справ*. 2011. № 4. С. 409–418.
31. Вовчанська О. А. Тактичне забезпечення проведення освідування при розслідуванні незаконного перевезення наркотичних засобів залізничним транспортом. *Науковий вісник Дніпроп. держ. ун-ту внутр. справ : зб. наук. праць*. 2011. № 4. С. 463–468.
32. Галаган В. І., Басиста І. В. Процесуальний порядок і тактика пред’явлення для впізнання поза візуальним спостереженням того, кого впізнають: монографія. Київ: КНУВС, 2007. 236 с.
33. Галаган В. І. Правові та криміналістичні проблеми вдосконалення кримінально-процесуальної діяльності (на матеріалах органів внутрішніх справ України) : дис. на здоб. наук. ст. д.ю.н. за спец. 12.00.09. Національна академія внутрішніх справ України. Київ, 2003. 439 с.
34. Герасимчук С. С. До питання способів вчинення хуліганства, пов’язаного з опором представникові влади або громадськості, який виконує обов’язки з охорони громадського порядку. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. № 2. Том 3. С. 188–193.
35. Герасимчук С. С., Чаплинський К. О., Єфімов М. М. Криміналістичне забезпечення розслідування хуліганства, пов’язаного з опором представникові влади або громадськості, який виконує обов’язки з охорони громадського порядку : монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 238 с.
36. Гора І. В., Колесник В. А. Криміналістичні експертизи та

дослідження, що проводяться у системі правоохоронних органів України. Київ, 1999. 56 с.

37. Гончаренко В. И. Научно-технические средства в следственной практике. К. : Вища школа, 1984. 149 с.

38. Давидюк П. П. Міжвідомча методика дослідження наркотичних засобів з рослин конопель та маку снотворного : метод. посіб. / [П. П. Давидюк, В. В. Вартузов, О. О. Посільський та ін.] ; під ред. П. П. Давидюка. К. : ДНДЕКЦ МВС України, 2009. 80 с.

39. Дрозд В. Г. Запровадження міжнародно-правових стандартів захисту прав людини у світлі реформування кримінального процесуального законодавства. *Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка*. 2017. № 4 (80). С. 58–68.

40. Дрозд В.Г. Правове регулювання досудового розслідування: проблеми теорії та практики : монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 448 с.

41. Дрозд В.Г. Сучасна парадигма диференціації кримінальної процесуальної форми. *Наука і правоохоронна діяльність*. 2017. № 4(38). С. 238–242.

43. Єфімов М. М. Використання спеціальних знань під час розслідування злочинів проти моральності. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ* : Науковий журнал. 2020. № 2. С. 268–274.

44. Єфімов М. М. Деякі аспекти допиту різних категорій осіб при розслідуванні злочинів проти моральності. *Наук. вісн. Дніпроп. держ. ун- ту внутр. справ*. 2017. № 4. С. 246–253.

45. Єфімов М.М. До питання проведення пред'явлення для впізнання при розслідуванні злочинів проти моральності. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. № 5. С. 209–212.

46. Єдина конвенція щодо наркотичних засобів 1961 року з поправками, внесеними до неї у відповідності з протоколом щодо поправок до єдиної конвенції щодо наркотичних засобів 1961 року. URL: <http://www.un.org/russian/document/convents/drugs.htm>.

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Шайгуро Ольга Павлівна
Храмцов Олександр Миколайович
Рибалко Гліб Сергійович
Михайлевська Катерина Дмитрівна

**МЕТОДИКА РОЗСЛІДУВАННЯ
ОКРЕМИХ ВИДІВ ЗЛОЧИНІВ**
МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

В авторській редакції

Підписано до розміщення 18.06.2024. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 4,3. Обсяг 0,831 Мб. Зам. № 202/24.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009

Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна